

ABONY

Szerkesztőség:

II-ik kerület 460. házszám,
hová a lap szellemi részét
illető közlemények küldendők.

Kéziratok vissza nem
adatnak.

Kiadóhivatal:

SZERDAHELYI JÁNOS
könyvnyomdája, hová
az előfizetési pénzek, a hirdetések és ezeknek díjai,
valamint a felszólamlások
küldendők.

TÁRSADALMI, KÖZGAZDASÁGI ÉS SZÉPIRODALMI LAP. — MEGJELEN MINDEN VASÁRNAP.

Előfizetési díj:

Helyben házhoz hordva és vidékre küldve egész évre 8 korona, fél évre 4 korona, negyed évre 2 korona. Egyes szám ára 16 fillér

Felelős szerkesztő:
TEMESKÖZY GERZSON.

Főmunkatársak:
VEVERÁN ISTVÁN. VÉLI MIKSA.
Kiadótulajdonos: SZERDAHELYI JÁNOS.

Hirdetmények,

nyiltterek, valamint hirdetési díjak, közvetlen a kiadóhivatalhoz küldendők. Nyilttér sora 1 korona.

Antimerkantilizmus.

Világszerte kormány és társadalom váltva fáradoznak a kereskedelmi érdekek megóvásáért és előmozdításáért; véres háborukat vívnak a kereskedelemre kedvező posztók elnyeréséért, gyarmatokat szereznek a legnagyobb áldozatok árán, csak hogy a hazai kereskedelmet istápolják, a diplomácia, ha hivatását a modern szellemnek megfelelően tölti be, jobbára az általa képviselt ország kereskedelmi érdekeinek áll szolgálatában — csak nálunk nem akarnak mindezeknek a tudatára ébredni, csak hazánk vezető körei késnek az új életfelfogással megbarátkozni, elzárkózva az előttünk lefolyó eseményektől és állandóan az ország mezőgazdasági jellegére hivatkozva.

Mintha akadna józanul számbajöhető elem ebben a hazában, a mely nem méltányolná mezőgazdasági életérdekeinket a maguk igazi és óriási jelentőségében, amely ne becsülné valódi horderejében a mezőgazdasággal foglalkozó osztályok társadalmi, gazdasági sőt állam fenntartó értékét. Ez azonban nem zárja ki a meggyőződést arról, hogy manapság az egyoldalú érdekek kizárólagos, vagy a többi gazdasági tényezők rovására való támogatása az öngyilkossággal határos, mert a dolog természetéből folyik és a világ összes kulturálmainak példája bizonyítja, hogy ipar és ke-

reskedelem virágzása nélkül állam nem erősödhetik, nem gazdagodhatik, nem válhatik hatalmassá.

Midőn tehát újból felhívjuk a figyelmet az antimerkantilista törekvésekre és hangulatokra, midőn annak a reménynek és óhajtnak adunk kifejezést, hogy legalább kormány és törvényhozás utasítsanak vissza félreérthetetlen egyértelműséggel minden olyan irányzatot, a mely egy osztálynak a maga egyoldalú érdekeit szolgáló uralmát akarja ebben az országban, hamis elavult és káros jelszavaknak hangos vagy halk hangoztatásával biztosítani: akkor éppenséggel nem gondolunk első sorban a magunk egyéni érdekeire, ámbár ezek reánk nézve bizonyára éppén olyan jeleutősek és jogosultak, mint minden más osztályéi, hanem szem előtt tartjuk hazánk igaz érdekeit, amelyeknek megóvását csakis a modern haladásban a világ többi kulturálmával való üdvös versengésben találjuk fel, gazdasági és kulturális téren egyaránt. Már pedig nyilvánvaló, hogy a mi csakis mezőgazdaságra szorítokozunk és nem iparkodunk az ipar és kereskedelem mezején is előbbre menni: akkor a többi állam mindjobban elhagy bennünket s mi egymagunkra leszünk hagyatva, maradi felfogásunkkal, a mely az ország gazdasági tönkje felé visz.

Hogy aggodalmaink nem túlzottak, hogy benyomásaink nem alaptalanok, ezt a közel-

mult több praegnans jelensége kétségbevonhatatlanul bizonyítja,

Ilyen nevezetesen a támogatásnak az a módja, a melyben a szövetkezetek részesülnek.

A szövetkezeti cszmének mi is igaz hivei vagyunk, mert mi is valljuk azt az elvet, hogy az egyesülés erőssé tesz. Örömmel látnánk mi is a szövetkezeti üzletforma terjedését hazánkban, mert — főleg kisebb körben — igen áldásos gazdasági alakulatnak tartjuk. De lehetetlen hallgatással tűrnünk azt a törekvést, hogy a szövetkezeteket a kereskedelem és kereskedők ellen játsszák ki, nemcsak számtalan társadalmi kedvezéssel, hanem hivatalos állami és törvényhatósági támogatással.

Történik pedig mindez messzemenő közvetett és közvetlen állami kedvezéssel — úgy, hogy megtörténik az a világ történelmében bizonyára páratlan eset, hogy az állam a maga adófizető polgárai ellenében szervezi és pártfogolja a szövetkezeteket, ott is, ahol azok megélhetése lehetetlen, csak azért, hogy a kereskedők egyes osztályait tönkretegyje. És támogatja ezenfelül az érvényben levő törvény világos megsértésével, mert türi, hogy a fogyasztási szövetkezeteknek azok is vásárlói legyenek, akik azoknak nem tagjai, ami a szövetkezeti eszmével éppén úgy ellenkezik, mint a kereskedelmi törvényvel.

TÁRCSA.

FÉRFI.

—** Az „Abony” eredeti tárczája. **—

Írta: Fehér Jenő.

Csetneky Lili lefekvés előtt a következő sorokat írta bele a naplójába:

„Június 6. Ma nem volt itt, pedig egész nap szivdobogva vártam. Valahányszor nyílni hallottam a kertajtót, mindannyiszor összerementem. Nem jött. Szüntelenül reagondoltam és tudom, hogy az ő nevével ajkamon fogok elaludni.”

Ugyanebben az időben a szomszédos szobában Csetneky Olga siető vonásokkal a következőket írta a naplójába:

„Június 6. Ma, hogy Tóváry nem volt itt, éreztem először, hogy hiányzik. Magam sem tudom mit érzek, de borzadva gondolok arra, hogy a hugom lett a vetélytársam. Szinte féltékeny vagyok rá. Hová fog ez vezetni?”

Most pedig, miután beiekukkantottunk két fiatal leány naplójába és ezzel elköveltük a képzelhető legnagyobb indiszkreciót, nézzünk be egy pillanatra Tóváry Miklós és. és kir. kamarás garson lakásába is. Tóváry az íróasztalánál ül és levelet ír. A levél kezdősorai ezek:

„Kedves Barátom! Holnap délelőtt verekszem és bár jó vívónak tartanak, az embernek minden eshetőséggel számolnia kell. Ha netalán valami baj érne, kérlek, mondd meg Lilinek és Olgának, hogy mindkettőt egyformán szerettem. Amazt éj-

szin szemeiért, aranszőke hajáért, hófehér lelkéért, angyali szelidségeért, ezt éjszótét fürteiért, villogó szempárjáért, sugar természetért, dacos büszkeségeért. Nem tudtam választani közülük, de . . .”

E pillanatban az inas látogatót jelentett és Tóváry sietve takarta le a megkezdett levelet.

Másnap reggel Lili és Olga a kerti lugasban ültek. Lili a himzésen dolgozott, Olga valami könyvben lapozgatott. Verőfényes nap volt. A virágágyakon még a hajnali harmat csöppjei reszkettek. Madarak himbálóztak a gallyakon. A két fiatal leány sokáig némán üldögélt egymás mellett.

A csöndet Lili törte meg.

— Fölkelt már a mama? — kérdé.

— Nem tudom, — felelte rövidesen Olga.

Megint hallgattak.

A nyári lakból egy fiatalember lépett ki és egyenesen a lugas felé tartott.

— Itt vagytok, leányok?

— Itt. Te vagy Gabor? — kérdezte Olga.

— Szolgálataodra!

— Az éjjel nagyon későn jöttél haza — mondá szemrehányó hangon Lili a bátyjának. — Hallottam a kocsizörejt, úgy hajnal felé lehetett.

— Bocsáss meg, — szólt kissé ironikus udvariassággal Gabor — hogy édes álmaidban zavaraltalak. A kaszinóban voltam az este és mondhatom . . . De nem, még se mondom . . . Ez nem nektek való.

— De csak mondd el, — szólt Olga.

— No mondd el, — könyörgött Lili.

— Ám legyen. Tíz óra lehetett, amikor Tóváryval a kaszinóba mentem.

— Tóváryval? — kérdezte egyszerre mindkét leány.

— Vele. A kártyaterem asztalai mellett javában folyt a játék. Az egyik asztalnál négyen ültek, köztük egy fiatal ügyvéd, akit következetesen került a szerencse. Folyton vesztett. A homlokán néhez veritékeseppék gyöngyöztek, az arca fakó volt. Már vagy huszezer forintja úszott.

— Ki ez az ember? — kérdezte Tóváry.

Alig ismerték. Csak annyit tudtak róla, hogy ügyvéd és hogy a vesztesége fölért csaknem az egész vagyonával. Valaki arról is tudott, hogy csinos felesége és négy apró gyermeke van.

Tóváryt a hallottak módnélkül felháborították. Odalépett az asztalhoz.

— Bocsánat, — mondotta — azt hiszem az ügyvéd úr mára eleget vesztett. Engedje át nekem a helyét!

— De kicsoda Ön és minő jogon avatkozik bele a játékunkba, — fortyant föl az ügyvéd és sápadt arcát egy percre előntötte a pir.

A többiek is felugráltak.

— De kérlek, Miklós!

Szóval Tóváry sőtugrasztotta a pártit, s néhány perc múlva névjegyet cserélt a fiskálissal, aki nyomban elhagyta a kaszinót. A párbajt, úgy tudom, ma reggelre allapították meg. Valószínűleg már meg is volt.

Mind a két leány szóltanul, mereven bámult magaelé.

Ekkor csikorogva nyílt meg a kertajtó s a kavicsos uton léptek közeledtek. A lugos előtt Tóváry állott.

— Nimi itt van! — kiáltá Olga.

— Hála Istennek, — rebegette Lili.

— Gratulállok, — szólt Gabor, — amint látom nincs semmi bajod.

— Nincs.

Legujabbán a szövetkezeti eszme propagálása címén egyik legvirágzóbb iparunkat, a malomipart akarják, vagy tényleg fogják tönkretenni olyképpen, hogy állami támogatással malomszövetkezeteket létesítenek akkor, mikor malmaink minden állami támogatás nélkül szerezték meg a magyar lisztnek világhírét és a világ piacát, akkor a mikor az őrlési forgalom tilalma már amugy is helyre nem hozható károkat okozott volt malomiparunknak. Általános szempontból szemlélve a tényeket pedig, a mestérségesen fejlesztett konkurrencia az üzleti erkölcsre is csak károsítóan hathat, mert nyilvánvaló, hogy oly iparnak állami támogatása, a mely anélkül is virágozhat, nem vezethet solid eredményekre.

Hasonlóképpen a kereskedőosztály ellen irányul a mezőgazdasági szeszgyárak favorizálása az ipari szeszgyárak rovására. Itt is egy fényes jövője és az államnak is nagy jövedelmet hajtó iparág veszélyeztetéséről van szó, anélkül, hogy bárki egyéb okát tudná adni az eddigi egészséges irány megváltoztatásának, mint az agrárérdekeknek egyoldalú istápolását a többi gazdasági ág rovására.

A hazai iparfejlesztés és iparfejlődés, történetében végzettszerűnek látszik az a jelenség, hogy alig ért el valamely iparág számottevő mértéket, alig élvezi az ipari vállalkozó kockázatának és fáradozásainak gyümölcseit, már is akár szerencsétlen véletlenek, akár szerencsétlen eszmékből folyó mesterkedések akasztják meg fejlődését, vagy apasztják jövedelmezőségét, míg végre néhány évig tartó átmeneti tengődés elszenvedése után, újabb áldozatok árán kezd ismét lábra állani és fejlődni.

Kötelességünk ezekre a jelenségekre minduntalan és teljes nyíltsággal rámutatni, mert azoktól semmi jót hazánk közgazdaságára nem várhatunk és azért is, mert önértékünk valósággal fellázad annak láttára, hogy mily igazságtalanul, mily sértő módon bánik el nálunk állam és társadalom az or-

- És a másik?
- Annak sincs.
- Hogyan? Hát nem volt meg a párba?
- Amint vesszük.
- Hát magyarul meg...
- Amikor a segédek felállítottak bennünket

és a szokásos békéltetési kísérlet elhangzott, valami csodás érzés cikázott át rajtam. Átvillant az agyamon, hogy annak az embernek, aki szemben áll velem, hitvese és négy gyermeke van. Aztán meg beláttam, hogy jószándékomban az este kissé túlléptem a kellő határt, szóval igaztalan voltam... és...

- És?
- Bocsánatot kértem.
- Te?
- Én.

A csöndet, amely Tóváry szavait követte, Olga törte meg.

— De hisz ez gyávaság! — kiáltotta.

Lili letette a himzését és szép fehér kezét odanyújtotta Tóvárynak:

— Ez nagyon, nagyon szép volt Öntől Tóváry.

Tóváry megcsókolta a feléje nyújtott kezét.

— Köszönöm.

— És mit szólnak majd ehhez a kaszinóban? — kérde Gábor.

— Nem tudom, — mondá fenkölt nyugalommal Tóváry, — de nem is törődöm vele. Eltökélt szándékom ugyanis, hogy új kört alapítok, olyat, amelynek csak két tagja lesz egyelőre. Nem lépne be tagnak, Lili kisasszony?

Lili lesütötte szemét és halkán válaszolta:

— Szívesen.

— Nos, hát akkor — mondá boldog mosollyal Tóváry — nem marad egyéb hátra, mint hogy az új kör alapszabályainak jóváhagyását kérjük a — mamától. Menjünk!

szágnak oly hasznos, szorgalmas és hazafiúságban bárkivel a versenyt fényesen kiálló osztályával, mint a milyen a kereskedők osztálya, a mely nem hangzatos szólamokkal, hanem szakadatlan hasznos munkássággal bizonyítja be hazaszeretetét és rója le a haza iránt való kötelességeit.

Éppen ezért a legerélyesebben tiltakozunk a legujabbán megint lábrakapott kereskedőellenes hangulat és irány ellen. A magyar kereskedelem sohasem kért semmiféle külön támogatást a törvényhozástól, a maga becsületes munkájával szolgálta hazája érdekeit és tette lehetővé, hogy minden antimerkantilista törekvések ellenére is mégis van ma számottevő magyar kereskedelem. Ezért legalább is megkövetelhet anynyi őszinte megbecsülést, a mely minden derekasan végzett tisztességes munka nyomában jár, nem pedig folytonos lekicsinylést, sőt antagonizmust.

A tanítók eskütétele.

A nem állami elemi népiskolák jogviszonyairól és a községi és hitfelekezeti néptanítók járandóságairól szóló 1907. évi XXVII. törvényeikk 32. §. kötelezi a néptanítókat az új hivatalos eskü letételére. A nemzeti öntudatra ébredés eme korszakalkott törvényének rendelkezése folytán jelent meg városunkban az abonyi járás hitfelekezeti és községi tanítósa f. hó 13.-án, szombaton délelőtt 10 órakor. Tanítóink a városháza díszes nagytermében gyülekezve várakoztak az ünnepélyes aktusra, amelyet, mint a felsőbb hatóság megbízottja s a járás közigazgatásának első főtisztviselője, dr. Madarász Adorján főszolgabíró szónoklata nyitott meg. Ebben a megnyitó beszédben megismertette elnöklő főszolgabíró az új törvény intenióját s jellemezte azt a nehéz munkát, amelyet a tanítósa népevelői pályáján a fejletlen gyermek alaktalan s gyámoltalan lelki tehetőségnek idomításával végez. A sok jó akaratról tanuskodó beszédért elnöklő főszolgabíró mellett lelkesült éljenzéssel tüntetett a tanítósa, amely szívre helyezett kézzel a következő szövegű esküt tette le járási főszolgabíró előtt:

„Én N. N., rendes tanító, esküszöm az élő Istenre, hogy Őfelsége apostoli királyom, magyar hazám és annak alkotmánya iránt tántoríthatatlan és rendületlen hűséggel viseltetem, az ország szentesített törvényeit és törvényes szokásait megtartom, a hazai hatóságok törvényes rendeleteit, valamint a tanítói tisztemmel járó kötelességeket mindenkor lelkiismeretesen, hiven és pontosan teljesítem és a gondjaimra bízott ifjúságot a magyar haza szeretetében fogom nevelni. Isten engem úgy segéljen!”

Az eskü letétele után minden egyes tanítónak eskü- és kinevezési okmánya az alábbi záradékkal látatott el:

Ad 2736. sz.

Kig. 1907.

N. N. az 1907. évi XXVII. t.-c. 32. §. rendelkezésének megfelelően előírt esküt mainapon előttem tettem.

Kelt Abonyban, 1907. július hó 13.

(P. H.)

Dr. Madarász,

főszolgabíró.

A két példányú eskü-okmányból egy visszatartatott, míg a másik példányt és a kinevezési okmányt visszakapták a tanítók, hogy azokat a fizetékiegészítés kérelmezésénél, vagy az eskü tényének igazolásánál felmutathassák.

A z e s k ü t l e t e t t é k : Abonyból: kettő kivételével valamennyien. (16). — Szeléről: Árvay István, Melegh János, Mikus János, Blaskovits Mária, Freiszléder Gizella, Ludvig József (Puszta Ábrahámtelek). — Györgyéről: Sztronga Imre, Bugoss János, Sallay József, Kostyán Ákos, Dánffy József (Pokoltanya p.). — Ujszászról: Balogh Kálmán, Cvhosztik József, Magyar Albert, Balogh Zoltán. — Rékasról: Bogyó Gellért, Boldizsár Pál, Bulavec János, Bulavecné Lackovich Aranka, Fiala Nándor, Halász Péter, Ignác Teréz, Winkler Károly. — Tószegről: Karay Ambrus, Erdey Antal, Schmidt Mária, Vizsolyi Mária. — J.-Karajenőről: König János, D. Kováts József, Lövey Kálmán, Kanyó Ferenc, Kováts Ignác, Szirbik Albert, Lupkovichné Varga Józsa, Nergert Vilma. — Törtel-

ről: Szabó Gyula, Rétiné, Gadási Berta, Gavaldik Mária, Farkas Zsigmond. — Kocsérről: Farkas Imre, Seress Lajos, Eszik József, Molnár Béla. — Összesen: 59.

A z e s k ü t t á v o l l é t ü k m i a t t n e m t e t t é k l e : Abonyból: Galló Pál, Tantossy Kálmán. — Szeléről: Egyed Mór, Beke József, Székely József. — Ujszászról: Perényi József, Perényiné Horváth Margit, Hatvani Viktor. — Tószegről: Cservenyic Pál, Hetmanek Ferenc. — Törtelről: Réti Dénes, Péter Márton. — Kocsérről: Pendl Margit, Gajzer János. — Össze: 61: 14.

Az eskütételnél a helybeli hitközségeket képviselték: ft. Lévy Mihály apát, esperes-plébános és orsz. gyűlési képviselő, nt. Kiss Zsigmond ev. ref. lelkész, Pintér Gyula izr. iskolaszéki elnök és Fialla Igó plébános (Kara.)

Az aktus végeztével a vidéki tanítósa egyik része hazautazott, másik része a „Kossuth-szálloda”-ba tért, hol is ft. Lévy Mihály apát, országgyűlési képviselő vendégszeretetéből megebedt és visszamaradt a délutáni órákig, mely idő alatt sok szép felköszöntőt mondtak (Temesközy, Halász stb.) szeretett s nagytevékenységű orsz. gyűlési képviselőkre: Lévy Mihályra, kinek szintén jelentékeny része volt az új tanítói törvény megalkotásában.

Az eskütételről elmaradt tanítók közül azok, akik államsegélyt élveznek, a törvény rendelkezése szerint 3 hónapon belül, akik pedig segélyt nem élveznek, egy éven belül kötelesek az esküt letenni. Akik immár felesküdt tanítók, azokra nézve az új törvény hatályba lépett. Most már a hitközségeken, illetőleg az iskolaszéki elnökökön a sor, hogy az új törvény értelmében a szükséges fizetés kiegészítések ügyében az eljárást megindítani sziveskednének, máskülönben a sok jót ígérő törvény, csak írott malaszt marad. Az új törvény némely szakaszai bizonyos ügyekben főszolgabíráinkhoz is tartozik, akit már most kérünk, hogy eljárásainál a tanítósa iránt táplált humanitását ezután is éreztetni kegyeskednek. Amidőn tiszteletteljes kérésünket szives figyelmébe ajánljuk, a tanítósa hálás köszönetét is tolmác oljuk nemesen érző főszolgabíróknak, az eskütétel alkalmával kifejtett önzetlen fáradozásáért s a tanítósaogot kellemesen érintett finom tapintatu eljárásaiért.

Alilis.

Téglagyár alapítás.

A gazdasági átalakulás nagy előharcában most, midőn a közel jövőben az ipari vállalatok alapítása és életrekelteése egyik fő mozgatója a jelen küzdelmeinek, könnyű rámutatnunk annak jelentőségére, hogy azon nemes törekvés, melylyel városunk haladását szíven viselő néhány buzgó polgártársunk egy nagyobb és gőzerőre berendezett téglagyár alapításán fáradozik, méltó elismerést érdemel.

Ha csak rámutatunk azon kezdetleges állapotokra, hogy egy-egy nagyobb építkezésnél a tegla anyag tekintetében a szomszéd városokra vagyunk utalva, már is indokolt ezen vállalkozás.

Ha már most hozzávesszük azt, hogy ezen új ipartelep állandóan 60—100 embert foglalkoztatna telepén, mi által annyi embernek élet állandóan biztosítaná, mi által részben hozzájárulna városunk tovább fejlesztéséhez is, piacunk és kereskedelmünk élénkebbé tételéhez.

Alapítók nem csupán azt tüzték ki célul, hogy összes termékeiket a helybeli piacon adhasák el, hanem főként arra törekednek, hogy a szomszédos községeknek ebbeli szükségleteit is kielégítsék, hogy a vállalatnak nagy kiterjedést adjanak, természetszerűleg, hisz az anyagi emelkedésnek fő forrása a nagy forgalom.

Már most megfelelő piac teremtése után ezen vállalat anyagi sikerrel is biztat. Erős a kilátásunk a tekintetben, hogy ezen alapítandó r. t. részvényei busásan meghozzák a befektetendő tőkének kamatait.

Az alapítók — mint a részvényaláírási felhívás mutatja — 1000 drb. 100 kor. értékű részvényt bocsájtanak ki.

Felhívjuk tehát mindazokat, kik ezen vállalat életrekelteésében résztvenni óhajtanak, mely vállalat — mint látjuk — anyagilag üdvös és előnyös és emellett jótékony befolyást is fog gyakorolni városunk továbbfejlesztéséhez.

Liptay György, Richter Béla, Györe Mózes, Havas Ignác, Véli Miksa, dr. Révész Géza, Láng Oszkár, Hay Mór, Csillag Gyula, Löffler Miksa, Meleg Pál, Glatz Béla, Pintér Gyula, Szaitz Gábor, Meleg István és Kopecky Lipót urak neve már

maga is teljes biztonságot nyújt a felől, hogy a téglagyár működése a legszebb reményeket be fogja váltani.

Az alapító urak fogadják el a részvények jegyzésére történő aláírásokat.

Azt hisszük, hogy ezen vállalat meg fog alakulni, mert az eszme (cél) reális és kivihető.

Ne várjuk az állami kezdeményezést. Kezdjük magunk el az iparfejlesztést és a közel jövőben biztosan több és több iparvállalat fog nálunk is alakulni.

-x-

MI UJSAG?

— **Áthelyezések.** A közoktatásügyi miniszter Kurc Vilma rendes tanítónőt az abonyi polg. iskolától a nagykárolyi polg. iskolához, és Braun Irén újpesti polg. iskolai segéd tanítónőt az abonyi polg. iskolához rendes tanítónővé nevezte ki, illetve helyezte át.

— **A szegény gyermekekért.** Dely Piroska óvónő Budapestről 2 koronát küldött Dr. Madarász Adorján főszolgabíró kezébe az abonyi szegény gyermekek felruházására, mely összeget Papp Péter jegyzői munkadíja fejében engedett át a jelzett célra. A grammofon estély jövedelméhez csatoltatott.

— **Cabaret.** Szentcs János igazgatásával egy fővárosi előkelő művészekből álló társaság tart ma este solid előadást a „Kossuth-szálloda” éttermében. Az igazgató mint salon komikus, Kőszegi Aranka, a népszínház ujonnan szerződött soubrettje, Ernyei Emil konferenciér, Csillag Szeréna a víg opera altisztánője, Kőszegi Olga zongoraművész, Máté Gyula táncoskomikus stb. fővárosi ismert művészek kívánnak egy kellemes estét szerezni intelligenciánknak, amit — hisszük — tömeges látogatással fog honorálni. Beléptidj 1 kor.; karzat 40 fill. Tehát jó is, olcsó is, mint minden becsületes magyar produktum.

— **Helyre igazítás.** Mult számunkban sajtó hiba folytán tévesen közöltük, hogy Járdán Imréné asszony 1 kor. 04 fillért juttatott a Kossuth szoborra, mert a küldött összeg 2 kor. 04 fill. E szerint az eddigi gyűjtés összege 2802. k. 70 f.

— **A m. kir. áll. anyakönyvi hivatal heti kimutatása.** F. hó 13-tól 19-ig születések száma 12. Fiu 8. leány 4. Rkath. 11. ref. 1. Eddigi születések száma 351. Házasság nem kötött. Elhaltak: Janó Verona rk. 14 hó. öz. Kovács Ferenczné Bodor Borbála rk. 76 éves. Klein Gusztáv izr. 65 éves. S. Tóth Anna rk. 16 éves. Németh Mária rk. 23 nap. Bata Jánosné Szabó Rozália rk. 48 éves. Hegedüs Antal rk. 3 hó. Csibrány János rk. 75 éves. öz. Dobozi Dánielné Tóth Sára ref. 48 éves. öz. Forgács Györgyné Hager Verona rk. 77 éves.

— **Uj zenekar.** Völgyi Jóska kitűnő zenesz primás elhalálása óta Abonyban nem volt egy rendes, szervezett, tanult zenekara, amely az úri közönség műzslését kielégítette volna. Most aztán gondolkodnak zenészeink egy nagyot és okosat, amidőn a jobbak tömörültek és „abonyi első zenekar” címén megalakították az új bandát, amely szakértő karmester vezetése alatt a legújabb zenedarabokat betanulva állandó a zenedvelő és pártoló közönség elé. Az új zenekar tagjai: Rékasi Mihály első primás, Völgyi Elek cimbalmos, Varga Károly nagy bőgős, Kállai János klarinétos, Kállai Ödön második primás, Balog Mátyás brácsos, Rékasi János kontrás, ifj. Völgyi Elek harmad primás stb. — Hát bizony jól teszik zenészeink ha tömörülnek; ezt a jóra való törekvést a közönség méltányolni is fogja. De egyáltalában nem válik előnyére zenészeinknek az a választásuk, amikor naphosszant az utcákon bolyonganak céltalanul és az utca sarkokon álldogálnak. A haszontalan időtöltések helyett jó lesz tanulni, mert aki nem tanul, az elmarad s az elmaradtságból és gyakorlatlanságból származó „egy lére” nem muzsikálást nem kedveli a közönség, nem kedveli pedig azért, mert az ilyen zene őt kedvre nem deríti; tehát akkor igazán: „minek a?”

NYILT-TÉR*)

1908. B. 185/4. szám.

Ő-Felsége a Király nevében!

A ceglédi kir. járásbíró, mint büntető bíróság becsületsértés vétségével vádolt Csizmadia Béla elleni bűnyben Dr. Tálasi Aladár ügyvéd

*) E rovatban közölttekért nem vállal felelősséget a szerk.

által képviselt fő- és pótmagánvádó által emelt vád fölött Cegléden, 1907. évi március hó 23. napján Dr. Révész Géza ügyvéd védő részvételével a vád és védelem meghallgatása után a következőleg

i t é l t:

Csizmadia Béla vádlottat bűnösnek mondja ki a Btk. Kbtk. 261. §-ába ütköző becsületsértés vétségében, melyet akként követett el, hogy Abonyban 1907. évi február hó 18 napján azt mondta Kosztolnik János főmagánvádónak „Tisztességes ember tesz ilyet? Ilyet csak egy haszontalan, taknyos pimasz ember tesz,” majd pedig disznóknak nevezte és azért Csizmadia Béla vádlottat Btk. Kbtk. 26. §-a alapján az ítélet fogamatba vételétől számítva és az 1892. évi 27. t-cz. 3. §-ában meghatározott célokra fordítandó a ceglédi kir. járásbírósnál 15 nap alatt végrehajtás terhe mellett fizetendő, behajthatatlanság esetén a Btk. 50. § a Kbtk. 22. §. alapján Hat (6) napi elzárásra, átváltoztatandó 30 korona pénzbüntetésre ítéli.

Kötelezi továbbá vádlottat a B. P. 479. és 480. §§-ai alapján arra is, hogy a netán még felmerülő bünygyi költségeket az 1890. évi 43. t-cz. 9. §-ában meghatározott módon a m. kir. államkincstárnak térítse meg, melyet azonban a már idézett t-cz. 4. §-a értelmében egyelőre behajthatatlanoknak nyilvánít.

Kötelezi őt arra is, hogy Kosztolnik János főmagánvádó részére a B. P. 480. és 490. §-ai, illetve a Btk. 311. §. alapján 30 korona ügyvédi képviselői költséget 15 nap alatt különbeni végrehajtás terhével fizesse meg. Együttal a Btk. 277. §-a alapján arra is kötelezi, hogy ezen ítéletet egész terjedelmében indokaival együtt saját költségén az Abony című lapban tegye közzé. Dr. Révész Géza ügyvéd díjat saját felével szemben a B. P. 485. §-a rendelkezéséhez képest 20 koronában állapítja meg.

I n d o k o k:

A kihallgatott Simon András és Kosztolnik Jánosné szül. Siller Teréz tanuk teljes hitelt érdemlő esküvel erősített vallomással bizonyítva van, hogy Csizmadia Béla vádlott Abonyban 1907. évi február hó 18 napján, mikor főmagánvádó a vádlott háza mögöl a vizet az utcára eresztette s ennek egyrésze vádlott háza elé a járdára folyt, vádlott azt mondta főmagánvádónak: Okos ember tesz ilyet? Becsületes ember tesz ilyet? Ilyet csak egy haszontalan, taknyos, pimasz ember tesz, majd pedig főmagánvádó disznóknak nevezte.

Mint hogy pedig vádlott cselekménye becsületsértés tényálladékát állapítja meg, a bíróság őt abban bűnösnek mondja ki s figyelemmel büntetlen előéletére, mint enyhítő körülményekre, a részben meghatározott büntetésre büntette, egyebekben a rendelkező-részben felhozott §§. alapján határozott.

Cegléd, 1907. március 23 napján.

(P. H.) **Dr. Burdács**
kir. albiró.

4491/B, 1907. szám.

Ő-Felsége a Király nevében!

A kecskeméti kir. törvényszék mint büntető felelbiteli bíróság becsületsértés vétsége miatt vádolt Csizmadia Béla ellen folyamatba tett bünygyet, melyben a ceglédi kir. járásbíró 1907. évi március hó 23-ik napján 1907. B. 185/4 szám alatt ítéletet hozott védő részéről elítéltetés miatt használt felelbités folytán 1907. évi június hó 10-ik napján nyilvános felelbiteli tárgyaláson a melyben Kis Ferenc kir. ítélőtáblai bíró elnökölte alatt, Bárány Károly és Aág Miklós ítélő bírák vettek részt, főmagánvádó képviselőben dr. Tálasi Aladár ügyvéd járt el, a vádlottat dr. Révész Géza védte, a jegyzőkönyvet pedig Makári Vilmos joggyakornok vezette, a vád és védelem meghallgatása után vizsgálat alá vevén a következőleg

i t é l t:

A kir. törvényszék a kir. járásbíró ítéletének nem felelbitett részét nem érinti felelbitett részét pedig azzal a változtatással hagyja helyben hogy a vádlottra kimerített pénzbüntetést (10) tiz koronára leszállítja, a mely behajthatatlanság esetén (1) egy napi fogaállal lesz helyettesítendő és kötelezi vádlottat, hogy főmagánvádó részére 10 korona felelbitési költséget 15 nap alatt végrehajtás terhe mellett megfizessen.

I n d o k o l á s:

A kir. törvényszék vádlott bűnössége fokának mérlegelésénél enyhítőül vette még az első bíróság által felhozott enyhítő körülményen felül azt, hogy a vádbeli cselekményt kölcsönös szovallás hevében, tehát felindult kedélyállapotban kö-

vette el és ezzel behatóbb mérlegelésével vádlott cselekményét enyhébb beszámítás alá esőknek és büntetését a rendelkező rész értelmében leszállítandónak találta.

Egyebekben a kir. járásbíró ítéletének felelbitett része indokainál fogva még azért is helyben volt hagyandó, mert vádlott bűnösségét a kir. törvényszék is bizonyítottan látta.

Az ítélet nem felelbitett része a B. P. 387 §-a értelmében érintetlenül hagyatott.

A felelbitési költségekben való marasztalás a B. P. 480 §-án alapszik.

Nem került el a kir. törvényszék figyelmét a kir. járásbíró által elkövetett az a szabálytalanság, hogy az ítéletet a tárgyaláson jelen nem volt vádlottal nem közölte.

Kecskemét 1907. évi június 10 napján.

P. H. **Kiss János** s. k.
h. elnök.

Aág Miklós s. k.
előadó.

1907. B. 129/4. szám.

Ő-Felsége a Király nevében!

A ceglédi kir. járásbíró, mint büntető bíróság becsületsértés vétségével sub. vádolt Kosztolnik János elleni bünygyben Dr. Piros Gyula ügyészi megbízott es Dr. Révész Géza ügyvéd által képviselt fő és pótmagánvádó által emelt vád fölött a Cegléden, 1907. évi március hó 4 napján a vád és védelem meghallgatása után a következőleg

i t é l t:

Kosztolnik János 46 éves ev. ref. vallásu abonyi születésű és lakos, magyar anyanyelvű, házasság, 7 gyermeke van, foglalkozása bogár iparos, írni olvasni tudó, katona nem volt, vagyonos vádlottat bűnösnek mondja ki a Btk. 261. és Kbtk. 41. §-a szerint minősülő becsületsértés vétségében és közsend elleni kihágásban, melyet akként követett el, hogy Abonyban, 1907. évi február hó 18 napján Csizmadia Béla főmagánvádó pimasznak nevezte és nem zsarolási célból egy fejszével súlyos testi sértés elkövetésével fenyegette és azért Kosztolnik János vádlottat Btk. 261. Kbtk. 41. §§. alapján a Btk. 21. §. alkalmazásával és az 1892. évi 27. t-cz. 3. §-ában meghatározott célokra fordítandó a ceglédi kir. járásbírósnál 15 nap alatt végrehajtás terhe mellett fizetendő, behajthatatlanság esetén a Btk. 50 §-a alapján Hat (6) napi elzárásra átváltoztatandó 30 korona pénzbüntetésre mint fő és egy évi hivatal vesztésre, továbbá a közsend elleni kihágás után kettő és egy (2 és 1) napi elzárásra átváltoztatandó 40 és 10 korona pénz, mint fő és mellék büntetésre ítéli.

Kötelezi továbbá vádlottat a B. P. 479. és 480 §§-ai alapján arra is, hogy a netán még felmerülő bünygyi költségeket az 1890. évi 43. t-cz. 9. §-ában meghatározott módon a m. kir. államkincstárnak térítse meg.

Kötelezi őtet arra is, hogy Csizmadia Béla főmagánvádó részére a B. P. munkamulasztási 2 kor. 80 fill., utánjárasi 30 kor. ügyvédi képviselői költséget 15 nap alatt, különbeni végrehajtás terhével fizesse meg.

I n d o k o k:

Vádlott tagadásával szemben kihallgatott Nagy Joachim, Csizmadia Béláné, valamint Szijjártó Imre tanuk teljes hitelt érdemlő esküvel erősített vallomással bizonyítva van, hogy Kosztolnik János vádlott Abonyban 1907. évi február hó 18 napján Csizmadia Bélát pimasznak nevezte és egy fejszével fenyegette s az üzletbe zavarta s azt mondotta neki megállj majd ezután lesz gondom rád.

Mint hogy a kihallgatott Nagy Joachim teljesen érdektelen tanú vallomását a kihallgatott Csizmadia Béláné és Szijjártó Imre tanuk vallomása teljesen fedi s bizonyítva van, hogy a kezdeményező minden jogos ok nélkül Kosztolnik János volt a bíróság a vádlott által kihallgatni kért Simon Andrást egyedüli tanú kihallgatását, mint feleslegest, mellőzte.

Mint hogy pedig vádlott cselekménye 261. Btk. 41 §-a szerint minősítő becsületsértés és közsendelleni kihágás tényálladékát állapítja meg, a bíróság őt abban bűnösnek mondja ki s figyelemmel büntetlen előéletére mint enyhítő, hogy tettét minden jogos ok nélkül követte el mint súlyosító körülményekre a Kbtk. 21 §-a alkalmazásával a rendelkező részben meghatározott büntetésre büntette, egyebekben a rendelkező részben felhozott §§. alapján határozott.

Cegléd, 1907. évi március hó 4 napján.

P. H. **Dr. Burdács**
kir. albiró.

Villamos és gőzerőre berendezett gyár távolról sem képes oly olcsón finom és jó hangszert szállítani, mint

REMÉNYI MIHÁLY

a magyar királyi zeneakadémia házi hangszerkészítője, azért ne vásároljon semmiféle hangszert, legyen az hegedű, gordonka, czimbalom, harmonium, harmonika, fa- vagy rézfuvó-hangszer, húr, stb.

stb., míg Reményi legújabb ábrákkal ellátott képes árjegyzékét át nem olvasta, mely ingyen és bérmentve küldetik **Bpestről, Király-utca 58. sz.** Zenekarok teljes felszerelése a legolcsóbb áron. Külön költségvetés díjtalanul. — Kivétel a világ minden részébe nagyban és kicsinyben. Zongorák és czimbalomok javítása és hangolása. Az összes hangszerek javítása szakszerűen és olcsón.

Nincsen betegség házánál,

ha meghozatja a híres

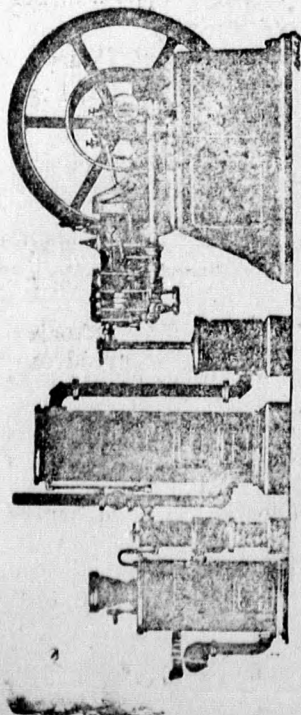
Király-Balzsamot,

a balzsamok királyát, mely minden betegség ellen egyedüli biztos szer; ezen híres balzsam által megakadályozza a főfájást, köszvény, csúzt, rheumát, fog- és hátfájást, lábszagatást, kólikát, gyomorfájást, szóval minden betegségnek egyedüli biztos orvossága a híres Király-balzsam, tehát szükséges hogy minden háznál készletben legyen. Egy nagy üveg 2 k. 55 f., 3 üveg 6 k. 55 f. bérmentve utánvétellel.

Kapható: **Grósz-Nagy Ferencz** gyógyszerész.

Debreczen kossuth utca. Budapesten: Török József gyógyszerárán Király-utca 12. Ugyancsak ezen szerrel megrendelhető az egész országban elismert **híres hajdusági bajuszpedró**, melytől a legrövidebb idő alatt a legszebb bajusz nyerhető. 3 doboz 2 korona 15 fillér bérmentve, utánvétellel.

— **Eladás.** Valódi pekingi (zöld) kacsatojások és eredeti fehér orpington tojások eladók Temesközy Gerzsonnál.

Eredeti OSERS és BAUER motorok

BUDAPEST, VI. Podmaniczky-utca 18.

Motorgyár és vasúttörő: Bécs.
Benzin- és petrolium-motorok és loco-oblók s tivo-gáz-motortelepek 2-3 fill. üzemi költséggel. — Kedvező fizetési feltételek. — Elsőrangú gyártmány. — Költségvetés és árjegyzék ingyen.

Első Styriai kötőgépgyár

Fogl J. L. műgépész

Magyarországi képviselő és raktár

Budapest, VI. Teréz-körút 20.

A leghíresebb **kötőgépek** tömlőzárral, házi és pari célra, részletfizetésre is kapható. Árjegyzék ingyen és bérmentve.

Varrógép és kerékpár javítóműhely.

Tanítás ingyen.

Egy intelligens családból való fiút vegyeskereskedésbe tanonc-nak ajánl a kiadóhivatal.

Eladás.

Györe Mózesnek a város és vasútállomás közelében lévő 6 fertály földje örök áron szabadkézből eladó. — Értekezni lehet a tulajdonossal szolnoki-úti lakásán.

Abonyban, Rákóczi-utca 19. szám alatt 6 öles kukorica-góré, deszka magtár és egy pince haszonbérbe kiadó, esetleg szabadkézből eladó. — Bővebb értesítést ad helyszínen ifj. Patonai István.

Eladás.

Varga Jánosnak a Jegyző-utca és Munkácsy-utca sarkán levő háza örök áron szabadkézből eladó. — Értekezni lehet a tulajdonossal a helyszínen, esetleg a Népbankban.

GYÓGYSZERTÁR A „REMÉNYHEZ” A B O N Y B A N.

14-20

Árjegyzék kivonat:

Pepsin bor.	Emésztést elősegítő szer, kiváló étvágygerjesztő 1 üveg	2 kor.
China vasbor.	Emésztést elősegítő szer, lábbadozó betegeknek különösen ajánlható 1 üveg	2 kor.
Sósorszesz.	Valódi francia előírás szerint 1 üveg	— 90 f.
Viola arczkrém.	Számos arczkrémek között az egyedüli, amely az arczbőrt finomítja, szeplőt, májfoltot, pörsenéseket eltávolítja. Az arczredőit simítja. Minden ártalmas anyagtól mentes 1 tégely	1 kor.
Salicyl menthol szájviz.	A kellemetlen szájizt azonnal megszünteti 1 üveg	70 f.
Spanyol fagybalzsam.	Fagyott részek 1-2-szeri bekenése után teljes gyógyulást eredményez 1 tubus ára	50 f.
Tyükszemirtő.	Fájdalom nélkül elpusztít minden borkeményedést 1 üveg	80 f.
Sudorol.	Láb és kezizadás egyedüli gyógyszere, használata kényelmes, hatása biztos 1 adag ára	1 kor.
Tubarózsa arczkrém,	Lukács-féle puder, szappan nagybani raktára 1 drb.	1 k. 50 f.
Ápetitort:	Lukács-féle, mely az emésztést és a jó étvágyat elősegíti 1 üveg	4 kor.
Keserű thea:	hatása felülmulthatatlan, jó gyomrot és étvágyat csinál 1 csomag	80 f.
Irrigator	tejesen felszerelve	4 és 5 kor.
Fecskendő	darabja	50 fill. és 1 kor.
Suspensoriumok	több nagyságban	1 kor. és 1 k. 20 f.
Sérvkötők	egyoldali 5 kor. 2 oldali 7 kor.	

Különféle pipere czikkek nagybani raktára, melyek eredeti áron adatnak; a még itten fel nem sorolt különlegességek és kötszerek kaphatók a legjutányosabb áron, ha esetleg nem volna, költség felszámítás nélkül megrendelem.

CLAYTON & SHUTTLEWORTHTM

Budapest, Váci-körút 63,

által a legjutányosabb áron mellet ajánljuk.

Locomobil és gőzcséplőgépek,

szalmakazalozók, járgány cséplőgépek, lóhere-cséplők, tisztító-rostak, konkolyozók, kaszáló- és aratógépek, szénagyűjtők, boronák, sorvetőgépek, Planet jr. kapálók, szecskavágók, répavágók, kukorica-morzsolók, darálók, őrlőmalmok, egytemes acél-ékek, 2- és 3-vasú ekek és minden egyéb gazdasági gépek.